

Høringsuttalelse til forslag om lokal forvaltning av fisk og fiskerett i Tanavassdraget

Til § 3

Anarjokdalens velforening er av den oppfatning at det ikke skal være forskjellsbehandling av samer om de bor på norsk eller finsk side av Anarjohka. Slik det er i dag kan finske samer som har eiendom i tilknytning til elva fiske med garn. Dette kan de gjøre uavhengig om de bor på eiendommen fast eller om de bare har hytte eller eier eiendommen. De har heller ikke krav om at de skal slå 2000 kg høy for å kunne fiske med garn. Anarjokdalens velforening mener at dette kravet må endres spesielt i den delen av Tanavassdraget som danner grense mot Finland. Subsidiært mener Anarjokdalens velforening at de som eier grunn på norsk side skal få fiskerett hvis de avler 2000 kg høy uavhengig om de bor på eiendommen.

Videre bør fiskeretten kunne leies bort på åremål med begrensing på 5 år av gangen. Dette vil gjøre at den som leier får forutsigbarhet i forhold til om vedkommende kan fiske med garn eller ikke. Også forvaltningsmyndigheten vil ha bedre oversikt over fiskeberettigede fra år til år.

Til § 6

Forvaltningsorganet bør bestå 9 medlemmer slik som foreslått. Anarjokdalens velforening foreslår endring til at 4 medlemmer velges av de fiskeberettigede, 2 medlemmer fra hver av kommunene og den siste velges av Sametinget.

Til § 11

Fordeling av driftsresultatet bør ikke fordeles til de fiskeberettigede (laksebreveierne) fordi hensiktene med den lokale forvaltningen da faller bort og man får fokus på at driftsresultatet skal bli høyest mulig hvert år. Man vil kunne få mer turistfiske og tilrettelegging for at pengesterke folk skal ha særskilte rettigheter via de fiskeberettigede. Dette gjør at hovedhensikten med den lokale forvaltningen som er å ta vare på laksen jf. § 2 faller utenfor og pengeinteressene gjør seg rådende. Ved en slik fordeling vil man klart komme i konflikt med formålsparagrafen som presiserer at man skal sikre fiskebestanden som naturgrunnlag for bosetting og for samisk kultur. Også stangfiskere hører inn under bosetting og de fleste som bor i elvedalene er samer med opparbeidede rettigheter til naturbruk gjennom alders tids bruk.

Videre mener foreningen at et eventuelt overskudd skal brukes til kultiveringstiltak, forskning eller andre formål som kommer lokalbefolkningen i Tanavassdraget til gode, ikke bare de fiskeberettigede.

Til § 12

Oppsynet for Tanavassdraget bør beholdes slik som i dag ved at politiet er utførende myndighet for denne tjenesten. Det bør derimot åpnes for at forvaltningsmyndigheten har medbestemmelsesrett i forhold til hvem som ansettes. Dette fordi forvaltningsmyndigheten bedre ser hvem som er skikket til å kunne utføre effektivt oppsyn. Oppsynet bør videre fortrinnsvis gjøres med elvebåt og ikke slik det blir gjort i dag ved at oppsynet kjører med ATV eller bil langs elva og ser kanskje ikke elva mer enn på 3-5 fiskeplasser.

Anarjokdalens velforening
V/leder Ole Georg Balto
Jorbajeakkáš 31
9730 Karasjok

I grensestrekningen mot Finland bør det også føres oppsyn i juni og juli måned da turistfiske på Finsk side er blitt betydelig større og kontrollen i grensestrekningen i Anarjokdalen er blitt utelatt av oppsynet.

Til § 13

Anarjokdalens velforening vil foreslå at Sametinget involveres i denne prosessen da dette vil være naturlig i og med at Finland også har et Sameting som vil kunne få mer ansvar også på dette området i fremtiden. Foreningen vil derfor foreslå at Sametinget oppnevner et tredje medlem til disse utvalgene.

Til § 15

Sametinget bør være klageorgan for vedtak fattet av det lokale forvaltningsorganet. Dette vil være med på å legitimere sametinget som et styrende organ for samiske interesser. Direktoratet vil kunne være et rådgivende organ for Sametinget i spørsmål som direkte angår ivaretagelse av fiskebestanden.

Sluttbemerkninger

Anarjokdalens velforening er som andre bekymret for utviklingen i laksebestanden. Vi vil derfor anmode ansvarlige myndigheter om å sette i gang kultiveringstiltak som gjør at lakseyngelen har forutsetning for å overleve i elvene. Vi registrerer at abbor, gjedde, lake og sik er blitt mer vanlig i elvene enn de har vært tidligere. Vi er kjent med at forskningen har påvist at laksebestanden i Skiehččanjohka, sideelv til Anarjohka, er borte. Vi tør påstå at grunnen til det er for mye rovfisk i Skiehččanjohka som spiser yngelen. Dette problemet er også spesielt stort i øvre del av Anarjohka, men også i nedre del de siste årene. I tillegg er gyteplassene overgrodd av mose og alger når gyteplassene skal brukes på høsten. En av årsakene til at laksestammen i Skiehččanjohka er borte kan være at lokalbefolkningen har blitt utestengt fra området ved opprettelsen av Øvre Anarjohka nasjonalpark. De har ikke kunne kultivere elva slik som det ble gjort tidligere, blant annet med garnfiske som bidro til å ha balanse i elva.

Anarjokdalens velforening vil også bemerke at garnfiske i Anarjohka med sjørret garn (45mm) ikke vil gjøre noen skade på laksebestanden fra isgang til sankthans, ettersom laksen ikke går opp i Anarjohka før sankthans. I det tidsrommet man ikke har oppgangslaks i elva vil man kunne ta ut rovfisk som spiser lakseyngel.

Samtidig som det igangsettes kultiveringstiltak oppe i elvene så bør også all garnfiske nederst i vassdraget begrenses til man har oppnådd en merkbar økning i gytebestanden. Kultiveringstiltak som kan nevnes er uttak av rovfisk tidlig i sesongen slik tradisjonen har vært spesielt i Anarjohka, løsne mose og alger på gyteplasser mv.

Kjell Magne Grønli

Nestleder / Anarjokdalens velforening

Anarjokdalens velforening
V/leder Ole Georg Balto
Jorbajeakkáš 31
9730 Karasjok